

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Caput XXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

bato pro anno 1717. Indulgentia etiam Stationis Sanctissimi Sacramenti confirmata est ab *Innocentio XII.* in Brevi: *Venerabili Fratris.* Sub Anno 1695. 17. Kalend. Januarii Anno Pontificatus sui quinto.

Quæ omnia confirmantur per Constitutionem *Innocentii Papæ XII.* quæ incipit: *Cum sicut dilectus Filius Bonaventura Boërius.* Quæ est data Romæ apud S. Mariam Majorem 21. Novemb. 1696. Pontificatus sui Anno sexto. Invenitur in Breviario Franciscano post Rubricas part. Subscriptum erat: *Joannes Franciscus Cardinalis Albanus.* Et roborantur per aliam Constitutionem *Innocentii Papæ XII.* incipientem: *Ex debito Pastoralis Officii.* In qua Constitutione confirmantur doctrinæ in Firmamento trium Ordinum contentæ ibidem à *Julio Clemente X.* In Brevi. *Ex commissi nobis* 28. August. 1671. In Brevi: *Cum sicut.* &c. Die 21. Nov. 1696. Et in Brevi *Exponi Nobis.* Die 3tio Decemb. 1697. approbato. Constitutio hæc est data Romæ ad S. Mariam majorem. die 10. Novemb. 1698, Pontificatus Anno octavo.

Subscriptum erat: *Joannes Franciscus Cardinalis Albanus* qui tunc erat Secretarius Brevium; nunc Summus Pontifex sub nomine *Clementis XI.*

Constitutio hæc invenitur in Conventu Ara-Cælitano in Camera Admodum Rdi Patris Diaz, qui illam procuravit.

CAPUT XXIV.

De Forma erigendi Confraternitatem Chordigerorum, & modo cingendi Chordâ benedictâ Confratrem vel Confororem.

CXV. **C**irca latam, & amplam facultatem (quam habet Seraphicus Ordo) erigendi, ac constituendi Confraternitates Chordigerorum, in Ecclesiis ejus-

dem Ordinis, in quibuscunque mundi partibus, & locis concessam à *Sixto V.* in Bulla: *Ex suprema.* &c. Bullar. Rom. Tom. 2. pag. 385. declarando Archi-Confraternitatem S. FRANCISCI Assisientis Fratrum Minorum Conventualium, in caput omnium Confraternitatum Chordigerorum hujusmodi ubilibet institutarum.

Observandum, quod prædicti Regulares in erigendis Confraternitatibus observare debent formulam instituendi, & communicandi traditam à *Clemente VIII.* tenoris sequentis. *Cum autem ex Concessione felicitis recordationis Sixti V.* Prædecessoris nostri dilectis Filiis, Ministro Generali & Commissario Generali Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Observantia, in Ecclesiis eorum Ordinis, in locis videlicet; in quibus Ecclesiæ vel Conventus Fratrum Conventualium non existerent, hujusmodi Confraternitatem Chordigerorum erigendi, & instituendi facultas impertita fuerit. Nos eisdem Ministro Generali, & Commissario Generali specialem gratiam facere, & Christi-Fidelium spirituali consolationi prospicere volentes; de omnipotentis Dei Misericordia, ac B.B. Petri & Pauli Apostolorum ejus Authoritate confisi iisdem Ministro Generali, & Commissario Generali, & eorum cuilibet: ut in Ecclesiis eorum Ordinis tantum, ac in locis (in quibus non existunt Conventus, vel Ecclesiæ Ord. FF. Min. Conventualium S. Francisci) Confraternitates Chordigerorum S. Francisci utriusque Sexus erigere & instituere, illisque sic erectis & institutis, Indulgentias, & Gratias spirituales, supradictas communicare liberè & licitè possint, & valeant; servatâ tamen formâ in Constitutionibus *Sixti IV.* & *Clementis* traditâ, ut in præinserto Brevi pro eisdem Conventualibus expedito, Authoritate Apostolicâ, tenore præsentium, facultatem, & auctoritatem perpetuè

petuò duraturam, concedimus, & impartimur. Non obstantibus nostrâ, de non concedendis Indulgentiis, ad instar, ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac utriusque Ordinis hujusmodi etiam Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quâvis firmitate aliâ roboratis Statutis, & Consuetudinibus, Privilegiis quòque, Indultis, & Literis Apostolicis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, cæterisque quibuscunque. Datum Romæ apud S. Marcum. Sub Annulo Piscatoris Die 25. Septemb. 1604. Pontificatus nostri Anno 13tio. Videri potest & aliud Breve *Clementis VIII. Quacunque à Sede Apostolica.* In Theatro Regularium, verbo Confraternitas, ad extensum fol. 159. pro observanda Forma Erektionis.

Forma pro erigendis Confraternitatibus Chordigerorum.

E. N. N. Minister, & Commissarius Generalis Ordinis FF. Minorum de Observantia. &c.

Religio nostra, cùm inter alia Privelegia (quibus à Sancta Sede Apostolica decorata est) facultatem habeat Sæcularium Confraternitates sub nomine Chordigerorum erigendi; eisque spirituales Gratias, Privelegia, & Indulgentias communicandi, in hujusmodi Confraternitatibus instituendis, & si ad Christi Fidelium Salutem promovendam expedire animadverterit, liberalem se præstare consuevit. Nos igitur, qui generalem hujus Familiæ Ordinis istius curam gerimus, sperantes, fore; ut ex hac spiritualium Gratiarum participatione, Christi-Fideles, ad devotionem, & pietatem magis excitentur; Autoritate Nobis à Summis Pontificibus concessâ Confraternitatem Chordigerorum in Ecclesia N.

De consensu loci Ordinarii, qui ejusdem Confraternitatis Institutum, Pietatem, & religionem, literis patentibus Nobis nuper exhibitis examinavit; dummodo tamen alia similis in ipso, vel alio ad tria milliaria propinquo loco hætenus erecta non fuerit; per præsentem nostras literas erigimus, ac instituimus, illisque & pro tempore existentibus utriusque Sexûs Confratribus largimur & communicamus Indulgentias, Privelegia, & spirituales Gratias singulatim descriptas inferius, nostræque primariæ Archi-Confraternitati Chordigerorum nominatim, expressè & præcisè per Breve Sanctissimi D. Nostri, *Pauli V.* concessas, quod Breve incipit: *Nuper Archi-Confraternitati. &c.* Et est datum Romæ die 11. Martii. 1607. Et habetur in Theatro Regularium verbo Confraternitas fol. 153. Ibidem habetur & aliud Breve *Clementis VIII.* datum Romæ ad S. Petrum 7. Decemb. 1607. Pontificatus Anno 13. & incipit: *Quacunque.*

Ex quo manifestè patet quòd Prælati Ordinis Min. de Obs. tantùm (inter quos connumerantur Guardiani, & Præsidentes) possint recipere volentes aggregari hujusmodi Confraternitati Chordigerorum, servatis servandis; cùm cæteris Prælatibus extra Ordinem non sit concessa hujusmodi facultas à S. Sede Apostolica. Imò *Sixtus V.* Archi-Confraternitatis Chordigerorum Institutum in Ecclesia S. Francisci Assisiensis in Bullâ: *Divine Charitatis altitudo.* Anno 1587. editâ expressè declaravit, Chordam debere esse cinctam, & susceptam à Superioribus. *Lezana tom. 2. qq. Reg. de Confratribus C. 15. N. 63. & 64.*

Post reformationem autem *Clementis VIII.* quia in dies oriebantur controversiæ, inter Ordinarios locorum, Regularésque, non exequentes prædictam *Clementis VIII.* præscriptionem formæ instituendi Confraternitates, *Paulus* felicitis recordationis *Papa V.*

com-

commisit hoc negotium Congregationi deputatæ Indulgentiarum; quæ, ipso annuente & confirmante, transmisit resolutionem, seu Decretum Archi-Episcopo Bononiensi, cum onere certiorandi Episcopos suæ Provinciæ, pro sedandis tot controversiis exortis. Nihilominus quia sæpe litigia repullulant ex defectu cognitionis hujusmodi Decreti, non inutile duxi illud (maxime quia in ipso declaratur: quòd Indulgentiæ concessæ visitantibus Ecclesias Regularium in eorum Festivitatibus non intelligantur revocatæ per revocationem à Paulo V. factam hinc ex Italico in latinum transferre.)

Declaratio, & Decretum Sacræ Congregationis Indulgentiarum, super Bullâ *Clementis VIII.* per litteras Cardinalis Arigone scriptas Archi-Episcopo Bononiensi expositum.

Reverendissime Domine.

Resolverunt mei Domini Congregationis Indulgentiarum Præfecti, cum Autoritate & particulari Mandato Suæ Sanctitatis, tollere aliquas difficultates occurrentes in executione Bullæ felicis memoriæ *Clementis VIII.* factæ circa aggregationes Confraternitatum, & pariter declarare aliqua Puncta concernentia talium Confraternitatum erectionem olim factam à Superioribus Regularibus. Propterea declarant, quòd Ordinarius loci debeat esse contentus; quando Superiores Regulares (quibus concessa est facultas nova à S. Sede instituendi Confraternitatem Sæcularium, secundum formam Constitutionis *Clementis VIII.*) confirmant Confraternitatem jam erectam; quamvis confirmet sine consensu Ordinarii loci talem Confraternitatem, quæ jam erat ab illis antea canonice erecta, antequam publica-

retur Constitutio ista Clementina, in Ecclesiis propriis istorum Regularium, ubi ad minus degunt de Familia ordinariè 12. Regulares. Non obstante, quòd in dicta Clementina fiat expressa mentio consensûs Ordinarii.

Declarat autem S. Congregatio; quòd in instituenda nova Confraternitate, sive in Ecclesiis Regularium, sive Sæcularium, semper necessarius sit assensus Ordinarii Loci, cujuscunque etiam Religionis fuerint. In Ecclesiis autem non Regularium etiam ad confirmationem Confraternitatis jam erectæ volunt Eminentissimi Domini accedere debere consensum expressum Ordinarii, & etiam pro Ecclesiis Regularium (si ibi non morentur 12. de Familia) necessarium erit testimonium Ordinarii ejusdem Loci.

Permittit similiter S. Congregatio, quòd iidem Superiores Regulares possint confirmare Confraternitates antiquas, & instituire novas; licet non adsit distantia ista locorum (ut sunt Confraternitates) à *Clemente VIII.* præscripta; debet tamen ad hoc præter alia requisita concurrere consensus Ordinarii loci in scriptis obtentus, quo prius non obtento Regulares Superiores in hac distantia non poterunt dispensare.

Permittit similiter S. Congregatio, quòd si in Ecclesiis Regularium inveniuntur plures Confraternitates antiquitus canonicè erectæ; à Superioribus Regularibus poterunt confirmari. Item si in eadem civitate, vel terrâ reperirentur plures Confraternitates, *eiusdem nominis*, erectæ à Superioribus Regularibus, possunt confirmari ab iisdem Superioribus.

Verùm ad instituendam novam Confraternitatem vult S. Congregatio; ut una sola in Ecclesia (intellige ejusdem Instituti & Generis) possit institui, exceptâ Confraternitate Sanctissimi Sacramenti, cujus institutionem non tantum concedit, sed desiderat esse

esse erectam in omni Loco Sacra Congregatio. (Quod est ampliandum ad illam Doctrinæ Christianæ juxta literas circulares Innocentii XI. Episcopis directas 22. Junii. 1686. Vide *Officiale Curia quo ad Confraternitates.*)

CXVI. **E**T quia multi dubitant; an in revocatione Indulgentiarum olim concessarum Personis religiosis censeantur etiam revocatae Indulgentiæ concessæ Ecclesiis Regularium, & visitantibus illas, omnimodè resolvit S. Congregatio: hanc revocationem nullatenus extendendam ad Indulgentias concessas Ecclesiis Regularium; cum Revocatio aperte tangat solum gratias concessas *Personis Regularibus.* Romæ 27. Sept. 1607.

*P. Cardinalis Arigone Præfectus,
Dominicus Maria Peregrinus
Secretarius.*

CXVII. **D**Emum circa Sepulturam Chordigerorum utriusque Sexûs, S. Congregatio Episcoporum & Regularium, in Controversia Seno-Galliæ. Die 22. Nov. 1580. sic observari mandavit: quòd (ubi adest Sepultura communis pro Chordigeris in Ecclesia Fratrum Minorum, ubi est erecta Confraternitas) sepeliantur in ea; ubi verò non est talis Sepultura; moderentur, sicut cæteri Sæculares, & sepeliantur in Parochiali Ecclesia: si non sibi elegerint aliunde Sepulturam, In Registro S. Cong. Episcop. & Reg. fol. 1. *Videatur Theatrum Regularium verbo: Confraternitates.*

Modus cingendi Chordâ Personam que cupit aggregari huic Archi-Confraternitati. &c.

CXVIII. **S**I quæ Persona petat adscribi Archi-Confraternitati Chordæ; Superior moneat talem, ut primò confiteatur *Vinea Seraphica.*

tur, & communicet; & ut isto die (quo sancto Francisci funiculo cincta fuerit) lucretur Indulgentiam plenariam, dicatque tali Admissæ ad Confraternitatem; quòd omni die oret devotè quinque Pater, & Ave Maria: ad honorem quinque Vulnerum Christi, impressorum corpori vivo S. Patriarchæ FRANCISCI. Non ex obligatione: sed ex pietate & devotione; detque notitiam primiarum Indulgentiarum, & Gratiarum concessarum Adscriptis huic Confraternitati. Adscriptumque vel Adscriptam libro inscribat.

Benedictio Chordæ.

CXIX. **A**Djutorium nostrum in nomine Domini.
Vers. Qui fecit cælum & terram.
Vers. Dominus vobiscum.
Resp. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMnipotens & misericors Deus: qui Filium tuum vinculis humanitatis nostræ præcinctum, etiam in Passione (ut nos à peccatorum nexibus solveret) funibus ad columnam ligari voluisti, quique B. P. N. FRANCISCUM famulum tuum eidem ornate dignatus es; oramus immensam clementiam tuam; ingenti Benedictione hanc Chordam benedicere & sanctificare digneris: ut quicumque eâ cinctus (cincta) fuerit; per Passionem Filii tui, & Seraphici Francisci intercessionem, à peccatorum suorum laqueis liberetur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Aspergat Chordam aquâ benedictâ; & quando cingit Chorda Confratrem, vel Confratrem, dicat. &c.

Accipe Chordam super lumbos tuos; ut sint lumbi tui præcincti in signum Castitatis, & Temperantiæ. In nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti. Amen.

R

Modus

M O D U S

Servandi Proceſſionem menſtruam qua ſingulis menſibus relinquitur diſpoſitioni Superiorum localium.

M O D U S S E U F O R M U L A

Ad induendum puerum, vel puellam pro aliquo Voto.

CXX. **A** Djutorium noſtrum in nomine
 ¶. Domini.
 R. Qui fecit cælum & terram.
 ¶. Domine exaudi orationem meam.
 R. Et clamor meus. &c.
 ¶. Dominus vobiscum.
 R. Et cum ſpiritu tuo.

O R E M U S.

Domine JESU Chriſte, qui pro noſtra ſalute ſuſcipiens humanam naturam te veſtimento carnis induere dignatus es; Benedictione ſanctâ tuâ benedic iſta parvula veſtimenta: quæ pro gratis tibi exſolvendis, cum omni devotione, ſanctoque Voto, ac veneratione Beatiffimæ V. Mariæ; infans iſte [puella iſta] ſuper ſe ſuſcepturus (ſuſceptura eſt) infunde in eum [eam] quæſumus: tuam ſanctam Benedictionem: ut cum primum induerit hoc Religioni ſimile veſtimentum; intercedente B. FRANCISCO, deſcendat ſuper eum (eam) gratia tua, & protegat illum (illam) ab omni malo mentis, & corporis. Qui vivis, & regnas cum Deo Patre. &c. Amen.

Cum verò exiit eum ſuis veſtibus, dicat:

ERipiat Dominus de corde tuo ſæculi pompas; quibus abrenunciavi, dum Baptiſmum ſuſcepisti.

P S A L M U S.

ERipe me Domine ab homine malo: à vitio iniquo eripe me.

Eripe me de inimicis meis Deus meus: Et ab inſurgentibus in me libera me.

Eripe me de operantibus iniquitatem: Et de vitis ſanguinum ſalva me.

Gloria Patri & Filio. &c.

Postea induat eum cappâ, & Scapulari. Et antequam cingat, dicat:

Immittat in te Dominus Zonam Juſtitiæ; ut immaculatus conſerves omnia Mandata ſua. *Psalmus:* Laudate Dominum in Sanctis ejus. &c.

Deinde det ei candelam accenſam, & dicat:

¶. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

¶. Dominus vobiscum. &c.

O R E M U S.

Domine JESU Chriſte, lux vera, de vero lumine: quæſumus clementiam tuam; ut per interceſſionem Beatiffimi FRANCISCI mentem parvuli hujus illumines: ut cum ad annos diſcretionis advenerit; ſancto tibi animo, corporeque deſerviat. Qui vivis, & regnas in ſæcula ſæculorum. Amen.

Postea benedicat Puerum, offerendo eum ſuper Altare dicendo:

Confirma Deus in Puer[o] [Puella] quod in eo (ea) operari feciſti, à templo ſancto tuo: deducat eum (eam) Spiritus tuus bonus in terram rectam, & Benedictio tua ſit ſuper eum [eam] ſemper. Amen.

Deinde reddat eum Parentibus; & converſus ad circumſtantes dicat:

Benedicat vos divina Majeſtas, Pater † & Filius † & Spiritus Sanctus. † Amen.

Ad exuendum Puerum poſt annum.

CXXI. **A** Djutorium noſtrum. &c.

¶. Dominus vobiscum. &c.

O R E-

O R E M U S.

Domine sancte Pater omnipotens æterne Deus: à quo descendit omne bonum, & omne donum; tibi gratias referimus, & expleta vota reddimus; suscipe vota nostra cum actionibus gratiarum, & intercedente Beatâ MARIA Virgine sanctoque FRANCISCO huic infanti (puellæ) de cætero præsta Salutem mentis & corporis: ut te Creatorem rectâ Fide colat, in te Redemptore Spem suam confirmet, teque suum Bonum super omnia diligat, atque sanctis Mandatis tuis semper obediatur. Per Dominum nostrum. &c.

Deinde Habitum exuendo dicat:

Reddite Vota vestra Deo, cum actibus suis. *Psalmus.* Laudate Dominum omnes Gentes; laudate eum omnes populi. &c. *Deinde deponat Habitum super Altare; & dicat:*

ÿ. Domine exaudi orationem meam.

ß. Et clamor meus ad te veniat.

ÿ. Dominus vobiscum.

ß. Et cum spiritu tuo.

O R E M U S.

Suscipe sancte Pater omnipotens æterne Deus: vota, precésque supplicum, & per intercessionem Beatissimæ Virginis MARIE sanctique Patris nostri FRANCISCI præsta nobis ita beneficia tua cognoscere; ut in gratiarum actione semper maneamus. Per Dominum nostrum Jesum Christum. &c. Amen.

Postea benedicat Circumstantes.

C A P U T XXV.

De Indulgentiis concessis Fratribus, & Sororibus Tertii Ordinis directè, & specificè, etiam in propriis domibus viventibus.

CXXII. **D**uodecim Indulgentiæ amplissimæ concessæ à Paulo V. in

Bulla: *Romanus Pontifex*, relatâ C. 4. n. 10. de Indulgentiis concessis Fratribus Minoribus & Monialibus *Gregorius XV.* in Bulla: *Injuncti Nobis.* extendit 3tio Nonas Junii, 1621. ad Tertiarios S. Francisci.

Secundò. Paulus V. specificè in Bulla: *Cum certas. &c.* datâ Romæ ad S. Petrum die 11. Martii. 1607. Pontificatûs sui Anno 2do (quæ Bulla adest Romæ impressa in Archivio Conventûs S. Francisci trans Tyberim) concessit sequentes Indulgentias Tertiariis directè & specificè.

Primò. Die, quo recipiunt Habitum, vel Chordam benedictam à Superiore Ordinis in memoriam S. FRANCISCI; si contriti, & confessi, Eucharistiam sumpserint; Indulgentiam plenariam lucrantur.

Secundò. Eodem modo in Festo Primario Ordinis lucrantur Indulgentiam plenariam.

Tertiò. In articulo mortis invocato nomine JESU; plenariam.

Quartò. Qui assistunt, & sequuntur processionem Chordæ, omni mense fieri solitam; lucrantur Indulgentiam 3. Annorum, & totidem Quadragenarum. Si autem confessi communicaverint, plenariam.

Quintò. Qui confessi, & sancta Communionem refecti, visitaverint Ecclesias Fratrum Minorum in Festis S. Francisci, S. Antonii de Padua, S. Ludovici, S. Bernardini, S. Bonaventuræ, S. Claræ lucrantur Indulgentias septem annorum, & totidem Quadragenarum; præter Indulgentias plenarias à Sixto V. concessas.

Sextò. Qui assistunt Officio B. M. Virginis, dum legitur in Oratorio; lucrantur Indulgentias 100. dierum.

Septimò. Qui sequuntur sanctissimum Sacramentum, dum portatur ad infirmos; lucrantur Indulgentias quinque annorum, & totidem Quadragenarum.

Octavò. Qui comitantur Sepulturam

R. 2

Mor-